

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

XXV. Ioan. Trithem. Ab. Monasterii S. Iacobi In Svbvrbio ciuitatis
Herbipolensis, Rogerio Sycambro Dumetensi canonico Salutem.

urn:nbn:de:0128-1-17336

mihî ratione persuasum. Nihil enim idolo-
 recedendum est. Restat igitur in dubio
 a sui de illo scripserunt, non alia quædam
 quibus non est difficile miracula facta
 cipere sensus, quippe qui nobis natura de-
 atorum productionem subditos exhibere
 tur. Ad hæc itaq; priori sententia, quæ
 m vel per eius discipulos excogitata, con-
 n facile me posse existimo, nisi forsitan
 d mirum si homines mundanæ doctri-
 in a penitus ignari, laudis & æstimatione
 aiora confinxerunt miracula facta, quam
 sum prædicauerint & in eius nominem
 i miracula concludam: si fecit ea quæ
 o & demonum larvarumque infernalium
 tia habet) nulli dubium esse potest, quæ
 us sint excogitata, conficta & ementa, ut
 ipsi gloriam inter mortales consequerentur
 a quid ab initio non præsumpsit Concor-
 s, Græcorum historias confictis catenatis
 oetarum est figmentum. Libenter Apol-
 pendisse operam, ut per hæc Damias loco-
 inter gentiles religio, cum T yanca non mi-
 ristum audiuissent operatum apud Hebræos
 cile persuadendum Christum prope-
 uorum patratiōe & ipse Apollonius
 nitatem propterea voluerit, non minus
 us æstimationis & humane gloriæ cupis-
 tur locis, maxime ubi Deos & animas
 se locutosque grandia ipse Apollonius
 scripta de illo miracula aut sua virtute
 ta puritate, aut scientia naturali, quam
 ne Christo saluatore omnium inuenit
 quam philosophus fuit. Hæc est candidis-
 tia, quam scire voluisti, cui quidem
 ar intelligere, quousque humane se nate
 rithemium tuum habeto commaculatam
 7.

III.

ARCHIO BRANDEN. PRINCEPS
 Jacobi Herbipolen. Salutem.

is, sciat paternitas tua me diuina misericordie
 filio, quod ipsum & tuæ paternitati super-
 n eiusdem sapius audire me valde delectat.
 Colonienfis Archiepiscopus Princeps
 ist, quas ad eum in mente Martio dedisti, &
 are ad ipsum personaliter non delectat
 me mittere quare sine nuncio certo neque
 a paternitas gratias infinitas de libera
 osses cum literis meis personaliter delectat
 nus descendendi ad eum, & ipse missus
 ne nuncium eius ad te, per quem illi
 a vero secretiora, quæ ore ferenda commu-
 cedere poteris. Vale sanus & felix
 Spreuum 28. die mensis Maii. Anno Christi

XXIII. 28.

XXIII.

REVERENDISSIMO PATRI SERENISSIMO, QVE PRINCIPĪ ET DO-
 mino D. Hermanno archiepiscopo Colonienfis Ecclesie, Angarie Westphaliaque Duci, Paderbornen-
 sis Ecclesie administratori, sacri Imperii per Italiam archicancellario, Principi
 Electori, Ioan. Trithem. abbas S. Jacobi Herbipo. salu-
 citatem.

REVERENDISSIME princeps, mitto celsitudini tuæ cum præsentium latore nuncio
 tuo, quem propterea ex Marchia destinavit ad me Illustris. Princeps Ioachim, librum
 & ea quæ mihi anno priore ab eodem commissâ principe fuerunt, per me personaliter, ut nu-
 per scripseram tuæ paternitati reuerendis. deferenda. Statueram quidem descendere ad
 te, ac reliqua tradere quæ mihi commissâ fuerant ore ferenda, sed rebus meis in perturba-
 tione positus, ut optime nouit tua serenitas, in aliud tempus hunc animum differre neces-
 sario sum compulsus. Modum utendi rebus quas mitto, in scriptis à Principe memorato
 non accepi, dabo tamen operam quamprimum id efficere possum, ut certo nuncio ad tuâ
 celsitudinem & ipse mittatur. Iam enim rescripta ad manum non habeo, quæ rebus mis-
 sis necessaria viderentur. Confido autem quod mihi tempus aliquando dabitur & otium
 veniendi ad sacram præsentiam tuam, ut reliqua expediam, quæ mortuis literulis non vide-
 bantur committenda. Omnipotens Deus tuam reuerendissimam paternitatem diu con-
 seruet incolumem. Ex Herbipoli quinta die mensis Iunii. Anno Christianorum 1507.

20 XXV.

IOAN. TRITHEM. AB. MONASTERII S. IACOBI IN SVBR-
 bio ciuitatis Herbipolensis, Rogerio Sycambro Dumestensi canonico
 Salutem.

TRIBVLATIONIBVS Macharii abbatis Lypurgensis & magnis & cōtinuis tanto cō-
 patior amplius, quanto sum cum eo diutius conuersatus. Quis non compateretur
 tam horrendam iniuriam passus? nisi prorsus à fide Christi fuerit alienus, quemadmodum
 & illi sunt, qui tam insigne quondam monasterium Lypurgense incendio concrema-
 runt. Nisi enim à fide fuissent penitus alieni, Comes ille truculentus, impius & sceleratus
 de Lyningen, & qui ei seruiant satellites impietatis, Dei templa non destruxissent, non
 violassent altaria, nec omnipotenti Deo consecrata suos in vsum conuertissent. Sed quid
 faciunt principes retræ, qui positi in vindictam malorum, suas iniurias & paruas, & non
 nunquam pueriles tam seuerè puniunt, Dei autem contumelias non aduertunt? Non est
 mirum meo iudicio Sycamber, quod fides hodie Christiana periclitatur vbique, deuo-
 tio perit in hominibus, charitas cum religione extinguitur, impietas cum crudelitate vbi-
 que dominatur. Meritis nostris Rogeri mala patimur, propterea quod summum illud
 bonum veraciter non amamus. Quia vitia & scelera tyrannorum hodie qui corrigant
 principes desunt, soli qui corrigantur plures occurrunt. Propterea naufragatur Ecclesia,
 imperium minuitur, infidelium numerus augmentatur. Quod olim Christianissimi prin-
 cipes deuota intentione Ecclesiis Dei contulerunt, hodie tyranni rapiunt, & hoc vt fre-
 quenter impune, nec ipsi Deo parentes neque hominibus. Vnde merito nunc lamenta-
 tur Ecclesia Christi dicens: *In pace amaritudo mea amarissima.* Sed nostra de his cum sit in-
 fructuosa disputatio, tacere compellimur, ne os in cælum posuisse videamur. Ioannem
 Canthetium Frisium medicum ex Groningen, virum doctum, literæ tuæ vita defunctum
 mihi nunciarunt. Nihil est noui, nihil miri, si moriatur, qui natura mortalis erat, quo-
 niam ea intravit lege, ut aliquando rursus egrederetur. Ecce iam egressus est, soluit natu-
 ræ quæ tenebatur debitum, omniumque terribilium terribilissimum euitit, & sibi fecit præ-
 teritum quod omnes nobis formidamus esse futurum. Si bene vixit in Christo, feliciter
 egressus est, quoniam ut sanctus inquit Augustinus: *Non potest male mori qui bene vixit, &
 vix potest bene mori qui male vixit.* O vitanam tales iugi prudentia viueremus, quales mori
 cum necessarium fuerit optamus. Cantherius nos præcessit, superauit mortem, huma-
 numque iam nunc excussit timorem. Cogitemus itaque Rogeri charissime, cito eo nos
 peruenturos, quo illum peruenisse moeremus, & sic viuamus parvissimum quod superest
 momentum, ut quamlibet horam suspicemur esse nouissimam. Non enim ut sanctus ait
 Christophilus, hic manentem ciuitatem habemus, neq; durabiliores sumus patribus no-
 stris, qui nos omnes præcesserunt ad mortem. Nos quoq; ut Cenomanensis ait Episcopus:

Tollimur è medio satis vrgentibus omnes,

Et trahimur quo nos vita peracta vocat.

Religionis
 nullam esse
 curam.

Esai. 30.

Mors qui-
 bus sit bona

Hebra. 32.

Felices illi mortales, quorum semper in Dei amore sancta deuotio feruet, qui se peregrinos huius mundi agnoscetes ad coelestem patriam animo suspirant, nihilque corruptibilem rerum amantes, iugi desiderio mansionibus inuichi concupiscunt æternis. Mors illis iucunda erit non horrenda, per quam lætis vadunt è carcere votis, malorum otali viuunt instituto, vt eis post mortem spes non sit vlla boni. Mors terribilis est his qui simul & corpore desperationis suæ mercedem recipientes obliuionem æternam. Vale ex Herbipoli decima quarta die mensis Iunii. Anno Christianorum millesimo quingentesimo septimo.

XXVI.

*HERMANNVS DEI GRATIA ARCHIEPISCOPVS COLONIENSIS,
princeps Elector, &c. Venerabili nobis in Christo sincere dilecto Ioanni Trithem. Ab-
bati S. Jacobi Herbipolensi. S.*

EA quæ nobis ex parte & commissione principis excellentissimi domini Ioachim Marchionis Brandenburgensis, sacri Romani Imperii archicamerarii, ac principis Electoris, consanguinei ac fratris nostri tibi credita misisti, grato suscepimus animo. Et ex quo earundem rerum pro nostra voluntate & arbitrio necessarium vtendi modum non habemus, singulari à te optamus desiderio, cupientes vt nobis cum presenti nostro tabellario plenam singularum informationem mittas in scriptis, vel certe si quouis modo tibi fuerit possibile, intra quindecim dierum spacium ad nos personaliter descendas, in aliquo principatus nostri loco circa Rhenum, quoniam vltra quatuordecim dies in his terminis non intendimus remorari. Cupimus enim earum à te rerum omnimodam nancisci cognitionem. In his diligentem & voluntarium te nobis exhibere non pigriter, vt nostra se confidentia habet in te. Facies enim nobis in his singularem complacentiam gratamque voluntatem, fauore & gratia sine obliuione recognoscendas. Datæ Aldenaræ sabbato post festum Barnabæ Apostoli. Anno 1507.

XXVII.

*REVERENDISSIMO PATRI SERENISSIMO QVE PRINCIPI D. HER-
manno archiepiscopo Coloniensi, &c. Ioannes Trithemius abbas sancti Jacobi Herbipo-
lensis felicitatem.*

REVERENDISSIME princeps, voluntas mihi inesset quidem promptissima personalliter veniendi ad te, nisi duorum hac vice prohiberer impedimento. Alterum est, quod excellentia reuerendissimæ paternitatis tuæ quatuordecim dierum constituit mihi tempus veniendi, quos ab emissionem literarum tuarum interpretatus nimium reperi breues, vnde metuens ne forte cum descenderem, tua serenitas aut ex more in Westphalia esset, aut alibi procul absens à Rheno, frustra laborasse contingeret, iter assumere prolixum nisi certus non audebam. Alterum vero quod etiam mentem à proposito non parum retraxit, absentia reuerendissimi præfulis mei extra patriam constituti fuit, sine cuius voluntate & consensu tantum subire itineris spacium non satis videbatur mihi conueniens, propterea vel maxime, quod eius munificentia & benignitate pauperi huic præfectus cœnobio totam post Deum spem meam in eius humanitate locavi. Adde & tertium voluntariū itineris impedimentum, quoniam hætenus in rebus propositis celsitudinis tuæ ignarus consilii, ea quæ mihi ad complementum videbantur necessaria non paravi. Ad complacendum vero pro viribus reuerendissimæ paternitati tuæ paratus sum totus voluntarius & promptus: & ne morer diutius, statui circa festum sancti Michaelis (quo tua clementissima celsitudo ex Westphalia redire consuevit ad Rhenum) Deo miserante ac reuerendissimo pontifice meo consentiente, descendere Bunnam ad sacram presentiam tuam, allaturus mecum ea quæ tuam paternitatem reuerendissimam poterunt recreare. Non enim parare omnia tam breui tempore potui, quæ mihi mittenda videbantur, quia Serenissimus princeps Brandenburgensis nihil mihi præter ipsas nudas, quas pridem misi, tradidit rerum formas: reliqua misit ore ferenda. Nunc autem reuerendissimæ paternitati tuæ mitto per nuntium mihi destinatum ea quæ præcepit, modum videlicet rebus dudum missis vtendi, cum reliquis in sarcinula colligatis, quibus vrinam serenissimæ celsitudini tuæ gratum seruitutis exhibuerim munus. Omnipotens Deus celsitudinem tuam inelyte princeps diu con-